

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 195/2012-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S. e., a. s., B., zastúpenej B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta Mgr. P. B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť obchodnej spoločnosti S. e., a. s., **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cb 211/2004 z 26. novembra 2008 **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S. e., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. P. B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozhodnutím Okresného úradu v Michalovciach (ďalej len „okresný úrad“) z 25. februára 1997 bol sťažovateľke povolený odber povrchovej vody z rieky Laborec, a to najmä na účely chladenia zariadení v tepelnej elektrárni V. Rozhodnutie ustanovuje maximálny ročný a denný odber, neobsahuje však žiadne informácie o cene, ktorá mala byť zaplatená za vodu sťažovateľkou. Podľa rozhodnutia konkrétne množstvo odoberaných povrchových vôd bude pravidelne upresňované zmluvami medzi správcom toku – S. v. p., štátnym podnikom Ž., Ž. (ďalej len „žalobca“), a sťažovateľkou.

Žalobca a sťažovateľka uzatvorili 15. júla 1999 kúpnu zmluvu na dodávku vratnej povrchovej vody na prietokové chladenie v cene 0,746 Sk za m³ a nevratnej doplňujúcej vody v cene 1,20 Sk za m³. Uvedená kúpna zmluva mala pokrývať celý rok 1999. Pre roky 2000, 2001 a 2002 nebola podpísaná obdobná zmluva.

V roku 2002 odoberala sťažovateľka povrchovú vodu z rieky Laborec, pričom medzi žalobcom a sťažovateľkou existovala zhoda o množstve odobratej vody. Pokiaľ išlo o rokovania medzi žalobcom a sťažovateľkou o zmluve týkajúcej sa odberu vody v roku 2002, sťažovateľka uviedla, že *„podľa záznamu pre pamäť zo stretnutia strán konaného dňa 25. januára 2002...:*

a) Sťažovateľ oznámil dodávateľovi predpokladaný objem odberu pre rok 2002;

b) *Dodávateľ navrhol cenu za vodu vo výške 1,00 Sk za m³ pre využívanie na prietokové chladenie... a 1,20 Sk za m³ pre ostatné využívanie;*

c) *obe strany vyjadrili vlastné stanoviská k navrhovaným cenám...*

d) *Sťažovateľ uviedol, že navrhované ceny bude musieť schváliť jeho vedenie;*

e) *až do doby uzatvorenia kúpnej zmluvy pokrývajúcej odber vody v roku 2002 bude odber vody fakturovaný v cenách uplatňovaných v roku 2001.*

Počas celého roku 2002 platil Sťažovateľ Dodávateľovi za odbery vody vyššie uvedené ceny uvedené v Zázname pre pamäť. Dodávateľ nemohol technicky Sťažovateľovi zabrániť v odbere vody; v roku 2002 Dodávateľ nepodnikol žiadne právne kroky s cieľom zamedziť alebo obmedziť odber vody Sťažovateľom.“.

Dňa 15. januára 2003 žalobca vystavil faktúru na sumu 176 141 433,60 Sk (vrátane DPH) zodpovedajúcu doplatku v sume 0,60 Sk za m³ k cene, ktorú už sťažovateľka za vratnú povrchovú vodu zaplatila v roku 2002. Sťažovateľka odmietla túto faktúru zaplatiť. Podstatou sporu vo veci samej bola teda úhrada za vratnú povrchovú vodu, nazývanú aj povrchová voda na prietochné chladenie.

Žalobným návrhom podaným Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 27. decembra 2004 sa žalobca domáhal proti sťažovateľke zaplataenia sumy 176 141 433,60 Sk s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil „*údajnou existenciou zmluvného vzťahu medzi stranami alebo alternatívne, pre prípad, že súd bude názoru, že medzi stranami nebol zmluvný vzťah, bezdôvodným obohatením Sťažovateľa“.*

Sťažovateľka uviedla, že „*v priebehu celého konania v spore vo veci samej mali súdy za preukázané, že cenu za odber povrchových vôd upravuje Zákon o cenách a výmer Ministerstva financií SR č. R-1/1996 z 12. marca 1996..., ktorým sa určuje rozsah tovaru s regulovanými cenami, a to v časti I. pod bodom 1, položka 41.00.12 – voda povrchová – ako cena maximálna vo výške 1,90 Sk za m³. Neskôr bola opatrením Ministerstva financií SR č. R-7/1999 určená maximálna cena vo výške 2 Sk za m³. Sťažovateľ v priebehu konania namietal, že na vzťah Sťažovateľa a Dodávateľa sa Výmer nevzťahuje.“.*

V konaní vo veci samej krajský súd rozhodol prvýkrát rozsudkom sp. zn. 3 Cb 211/2004 z 30. apríla 2007 tak, že žalobu žalobcu zamietol, keď odmietol jeho tvrdenie, že na rokovaní 25. januára 2002 boli dohodnuté zálohové platby, čo by ho oprávňovalo dodatočne doučtovať cenu odobratej vody zohľadniac výrobné náklady. Súčasne konštatoval neexistenciu bezdôvodného obohatenia sťažovateľky na úkor žalobcu.

Na základe odvolania žalobcu bol predmetný rozsudok krajského súdu zrušený uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 211/2007 z 23. apríla 2008. Podľa sťažovateľky odvolací súd odmietol závery prvostupňového súdu s odôvodnením, že *„na rokovaní dňa 25. januára 2002 nedošlo k úkonu, ktorým by účastníci konania nadobudli práva, resp. povinnosti. ... že záver súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého došlo medzi účastníkmi konania k dohode o cene jej zaplatením vo výške požadovanej Dodávateľom je nesprávny a z uvedeného dôvodu považoval prvostupňové rozhodnutie o nedôvodnosti práva Dodávateľa z titulu bezdôvodného obohatenia (o ktorom nevykonal prvostupňový súd žiadne dokazovanie) za predčasné.“*

Krajský súd vychádzajúc zo skutočnosti, že medzi žalobcom a sťažovateľkou nedošlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy týkajúcej sa dodávky vody v roku 2002, v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 3 Cb 211/2004 z 26. novembra 2008 zaviazal sťažovateľku z titulu bezdôvodného obohatenia zaplatiť žalobcovi sumu 176 141 433,60 Sk s úrokom z omeškania vo výške 9,43 % p. a., ako aj náhradu trov konania, spolu v sume 8 553 400 Sk.

Podľa sťažovateľky krajský súd zo správy žalobcu o výsledku rozboru hospodárskej činnosti za rok 2002 mal za preukázané, že *„hospodársky výsledok Dodávateľa v roku 2002 - zisk vo výške 16,9 mil. Sk bol vytvorený vrátane započítania spornej faktúry č. 91220080 vo výške 176.141.433,60 Sk, pričom v prípade jej neuznania by Dodávateľ vykázal stratu cca. 140 mil. Sk. Pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal Krajský súd v Bratislave najmä zo skutočnosti, že audítor navrhol zakladateľovi štátneho podniku (t. j. Dodávateľa) účtovnú závierku Dodávateľa schváliť bez výhrad.“*

Z uvedeného prvostupňový súd vyvodil, že „navrhovateľ pre účely tvorby svojich cien účtoval iba o ekonomicky oprávnených nákladoch, predpokladaných vyššie citovaným ustanovením § 3 ods. 2 písm. a) Zákona o cenách; neporušil teda ani podzákoné normy [...]. Ak mu teda odporca nezaplatil sumu 176.141.443,60 Sk, doúčtovaných faktúrou č. 91220080 zo dňa 15. 1. 2003, získal na jeho úkor tovar vo vyššej hodnote ako zaplatil, teda sa bezdôvodne obohatil.“

S uvedeným názorom prvostupňového súdu sťažovateľka nesúhlasila, a preto podala odvolanie proti rozsudku krajského súdu z 26. novembra 2008, v ktorom okrem iného namietala, že

«- súd prvého stupňa v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku dokazovanie v zmysle pokynu odvolacieho súdu nevykonal (nedoplnil) a preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je daný odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) OSP. ...

- namiesto toho, aby sa súd prvého stupňa zaoberal cenou, ktorú Dodávateľ za svoje plnenie považuje za opodstatnenú (teda situáciou u Dodávateľa), mal sa podľa názoru Sťažovateľa zaoberať objektívnou, trhovou hodnotou tohto plnenia, ktoré nadobudol Sťažovateľ (teda situáciou u Sťažovateľa)...

- súd namiesto toho, aby exaktne stanovil hodnotu plnenia (odobratej vody), ktoré získal v priebehu roku 2002 Sťažovateľ, uspokojil sa s tým, že uložil Sťažovateľovi zaplatiť Dodávateľovi sumu zodpovedajúcu nákladom, ktoré Dodávateľ údajne ekonomicky oprávnené na odobratú vodu vynaložil...

- nemožno považovať Správu audítora za dôkaz skutočnosti, že auditovaná účtovná jednotka zahrnula do cien len „ekonomicky oprávnené náklady“ a už vôbec nie za dôkaz toho, že trhová hodnota plnení, ktoré Dodávateľ dodal Sťažovateľovi bola vyššia alebo rovnaká ako náklady, ktoré na ne vynaložil...».

Uvedenú argumentáciu sťažovateľka doplnila písomným zhrnutím argumentácie odvolania z 11. decembra 2009, v ktorom namietala, že:

„a) súd pri určení výšky bezdôvodného obohatenia nezohľadnil osobitné postavenie Sťažovateľa ako odberateľa, ktoré spočíva v skutočnosti, že Sťažovateľ bol v roku 2002

zd'aleka najväčším odberateľom povrchovej vody Dodávateľa a zároveň už niekoľko desaťročí odoberá povrchovú vodu, so stabilným objemom odberov;

b) súd nezohľadnil skutočné dôvody straty Dodávateľa v roku 2002 a bez akéhokoľvek opodstatnenia sa stotožnil s názorom, že strata vznikla iba z dôvodu nezaplatenia žalovanej sumy Sťažovateľom;

c) súd nevzal do úvahy tvrdenie Sťažovateľa, že na základe správania Dodávateľa nepristúpil Sťažovateľ k alternatívnym riešeniam odberu vody, ktoré boli k dispozícii;

d) aj pri stanovovaní primeranej náhrady za údajne získané bezdôvodné obohatenie mal prvostupňový súd v zmysle ustanovenia § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka zohľadňovať prax, ktorú strany medzi sebou zaviedli (v tomto prípade pokiaľ ide o určenie ceny plnení v rokoch predchádzajúcich roku 2002 a po ňom nasledujúcich), ako aj následné správanie strán v roku 2002;

e) odplata za odobratú vodu požadovaná Dodávateľom bola podstatne vyššia ako boli odplaty platené Sťažovateľom v rokoch predchádzajúcich roku 2002 a v niekoľkých rokoch nasledujúcich po roku 2002; túto skutočnosť Sťažovateľ názorne dokumentoval prílohou k Zhrnutiu argumentácie.“

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu z 26. novembra 2008 potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky „porušovateľ (obdobne ako ani prvostupňový súd) nerozhodol a neodôvodnil... či treba zisťovať objektívnu trhovú hodnotu plnenia tak, ako ho nadobudla osoba, od ktorej sa bezdôvodné obohatenie vymáha... alebo či a prečo treba vychádzať zo sumy, ktorú osoba, ktorá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniesla určila ako vlastné náklady na obstaranie predmetu bezdôvodného obohatenia...“.

Proti namietanému rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obdo V 23/2010 zo 16. decembra 2010 (právoplatným 17. januára 2011) odmietol ako neprípustné.

Podnet sťažovateľky na podanie mimoriadneho dovolania, ako aj opakovaný podnet Generálna prokuratúra Slovenskej republiky odložila (podnet prípisom č. k. VI/2 Pz 662/10-10 z 29. novembra 2010 a opakovaný podnet prípisom z 24. januára 2011).

Sťažovateľka už v uvedenej právnej veci 15. marca 2010 podala sťažnosť ústavnému súdu, v ktorej uplatnila argumentáciu v zásade zhodnú s argumentáciou použitou v jej veci pred všeobecnými súdmi. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 196/2010 z 22. apríla 2010 sťažnosť sťažovateľky odmietol pre neprípustnosť práve z dôvodu podania dovolania najvyššiemu súdu, pričom lehotu na podanie ústavnej sťažnosti považoval za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu.

Sťažovateľka namieta, že napadnutým rozsudkom boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože najvyšší súd sa pri svojom rozhodovaní nevysporiadal s jej zásadnou argumentáciou v súvislosti s určením výšky získaného bezdôvodného obohatenia a neumožnil jej ani bezprostredne sa v tej veci vyjadriť pred súdom. Odvolací súd mal nariadiť pojednávanie, na ktorom jej mal dať príležitosť vyjadriť sa k správnosti spôsobu určenia a výpočtu sumy bezdôvodného obohatenia, ktorý napokon najvyšší súd použil.

Podľa názoru sťažovateľky namietaný rozsudok najvyššieho súdu je nepreskúmateľný, pretože odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal so zásadnou právnou otázkou vyplývajúcou z jeho argumentácie uvedenej v odvolaní, a to, „*či rozsah bezdôvodného obohatenia v prípade plnenia podliehajúceho cenovej regulácii (ak už Porušovateľ dospel k záveru, že vzťah Dodávateľa a Sťažovateľa podliehal cenovej regulácii) treba stanoviť v rozsahu sumy objektívnej trhovej hodnoty plnenia v čase a mieste vzniku bezdôvodného obohatenia (ktorú je však nevyhnutné exaktne kvantifikovať), alebo či v takomto prípade zodpovedá suma bezdôvodného obohatenia ekonomicky oprávneným nákladom na poskytnuté plnenie (ktoré opätovne musia byť exaktne kvantifikované vo vzťahu ku konkrétnemu plneniu)... Odôvodnenie založené*

na konštatovaní, že „námietku žalovaného preto nemožno považovať za dôvodnú“ je nepreskúmateľné a ústavne nekonformné.

Predmetné odôvodnenie sa navyše vôbec nevysporiadava so skutočnosťou, že v období roku 1999 odoberal Sťažovateľ od Dodávateľa na základe písomnej Kúpnej zmluvy Vratnú povrchovú vodu za cenu 0,746 Sk/m³ a Nevratnú povrchovú vodu za cenu 1,20 Sk/m³. V období rokov 2000 a 2001 síce nedošlo k uzatvoreniu písomnej kúpnej zmluvy, na základe konsenzu Dodávateľa a Sťažovateľa na predmete plnenia, rozsahu plnenia, čase plnenia a cene dodávok došlo medzi Sťažovateľom a Dodávateľom k uzatvoreniu kúpnej zmluvy konkludentne v zmysle ustanovenia § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 3 ods. 1 druhá veta Zákona o cenách úhradou dodávok v sumách fakturovaných Dodávateľom vo výške 0,746 Sk/m³ pre Vratnú povrchovú vodu a v sume 1,20 Sk/m³ pre Nevratnú povrchovú vodu.

Z listinných dôkazov vyplýva, že v období roku 2003 Dodávateľ dodával a fakturoval Sťažovateľovi Vratnú povrchovú vodu v sume 0,8268 Sk/m³ a Nevratnú povrchovú v sume 1,20 Sk/m³ a v období roku 2004 v sumách Vratnej povrchovej vody 0,90 Sk/m³ a Nevratnej povrchovej vody v sume 1,20 Sk/m³. Je zrejmé, že v období rokov 1999, 2000, 2001, 2003 a 2004 Dodávateľ poskytoval Sťažovateľovi dodávky Vratnej povrchovej vody a Nevratnej povrchovej vody v sumách (vyššie uvedených) pokrývajúcich ekonomicky oprávnené náklady Dodávateľa na poskytnuté plnenie vrátane primeraného zisku, a to pri výške maximálnej ceny za odber povrchovej vody stanovenej Ministerstvom financií SR a neskôr Úradom pre reguláciu sieťových odvetví v sume 1,90 Sk/m³ v prvej polovici roku 1999, v sume 2,00 Sk/m³ od 1. júla 1999 do 31. decembra 2002, v sume 1,88 Sk/m³ v roku 2003, v sume 1,88 Sk/m³ v roku 2004, v sume 1,64 Sk/m³ v roku 2005 a v sume 1,97 Sk/m³ v roku 2006.

V uvedenom kontexte je zrejmé, že výsledná suma ceny 1,346 Sk/m³ Vratnej povrchovej vody dodanej Sťažovateľovi v roku 2002 (vyplývajúca zo súčtu pôvodnej fakturácie Dodávateľa v priebehu roku 2002 v sume 0,746 Sk/m³ a dofakturácie v sume 0,60 Sk/m³ vyplývajúcej z faktúry č. 91220080 a priznanej Dodávateľovi Napadnutým rozsudkom) výrazne presahuje sumu ekonomicky oprávnených nákladov Dodávateľa na plnenie poskytnuté Sťažovateľovi v roku 2002.

Porušovateľ nemal preukázané, že by v roku 2002 došlo k zásadnému nárastu nákladov Dodávateľa na predmetné dodávky Sťažovateľovi v porovnaní s rokmi 1999 až 2001, 2003 a 2004. ...“.

Sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd nechal bez povšimnutia tiež ďalšiu závažnú námietku, a to, že „maximálna cena za odber povrchovej vody stanovená cenovými predpismi pre obdobie roku 2002 vôbec nezohľadňuje vnútornú diferenciáciu dodávok povrchovej vody Dodávateľa Sťažovateľovi v členení Vratná povrchová voda a Nevratná povrchová voda, ktoré boli dodávané Sťažovateľovi vždy v nižšej cene Vratnej povrchovej vody a vyššej cene Nevratnej povrchovej vody.

Na základe skutočnosti, že Dodávateľ vo vzťahu k Nevratnej povrchovej vode, pokiaľ ide o plnenia uskutočnené počas roku 2002 v prospech Sťažovateľa, akceptoval konečnú cenu 1,20 Sk/m³ (pokrývajúcu ekonomicky oprávnené náklady Dodávateľa vrátane primeraného zisku), bol Porušovateľ povinný zisťovať a v odôvodnení Napadnutého rozsudku exaktne uviesť sumu Dodávateľom vynaložených ekonomicky oprávnených nákladov vrátane uvedenia ich jednotlivých položiek a posúdenia ich oprávnenosti (pokiaľ Porušovateľ dospel k záveru o nutnosti stanovenia rozsahu bezdôvodného obohatenia v nadväznosti na ekonomicky oprávnené náklady vynaložené Dodávateľom na poskytnuté plnenie) - vzťahujúcich sa výlučne na dodávky Vratnej povrchovej vody Sťažovateľovi, s odôvodnením preukázania vyšších nákladov na dodávky Vratnej povrchovej vody (zodpovedajúcich uplatnenému nároku) v porovnaní s nákladmi dodávok Nevratnej povrchovej vody Sťažovateľovi v roku 2002. Porušovateľ však v odôvodnení vôbec neuviedol, ktoré konkrétne náklady a v akých sumách zahrnul do celkového súčtu nákladov Dodávateľom údajne skutočne vynaložených.“.

Arbitrárnosť namietaného rozsudku najvyššieho súdu podľa sťažovateľky spočíva v extrémnom nesúlade „medzi právnymi závermi konštatovanými Porušovateľom v Napadnutom rozsudku a skutkovými zisteniami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania, z ktorých nevyplýva preukázanie vynaložených nákladov Dodávateľa na dodávke vratnej povrchovej vody Sťažovateľovi v roku 2002 v rozsahu sumy 176.141.433,60 Sk“.

Tým, že „na základe nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti Napadnutého rozsudku došlo k vzniku povinnosti Sťažovateľa uspokojiť peňažný nárok Dodávateľa a tým k dovŕšeniu zásahu do majetkovej sféry Sťažovateľa“, došlo podľa sťažovateľky k porušeniu aj jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa S. e., a. s. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 Obo/32/2009, zo dňa 16. decembra 2009 porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa S. e., a. s. podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 Obo/32/2009, zo dňa 16. decembra 2009, porušené bolo.

Zrušuje sa v celom rozsahu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 Obo/32/2009, zo dňa 16. decembra 2009, a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie, aby v nej znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi S. e., a. s. do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet B., s. r. o., B.“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cb 211/2004 z 26. novembra 2008 a uložil žalobcovi, aby sa dočasne zdržal oprávnenia priznaného mu napadnutým právoplatným rozhodnutím.

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd požiadal prípisom z 19. októbra 2011 o vyjadrenie predsedu najvyššieho súdu, ktorý na túto žiadosť reagoval prípisom z 2. novembra 2011, v ktorom vzniesol námietku predpojatosti proti všetkým sudcom IV. senátu ústavného súdu. O námietke predpojatosti rozhodol v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu I. senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 98/2012-16 z 29. februára 2012 tak, že sudcov IV. senátu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevytlúčil. Spis bol vrátený sudcovi spravodajcovi 7. marca 2012. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v období od vznesenia námietky predpojatosti predsedom najvyššieho súdu do 7. marca 2012 vo veci nemohol konať.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K bodu 1 výroku tohto uznesenia

Podanie sťažovateľky možno kvalifikovať ako sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 18 ods. 1 písm. g), § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s posudzovaním, či bola sťažnosť doručená v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd vychádzal jednak zo záverov vyslovených v uznesení sp. zn. II. ÚS 196/2010 z 22. apríla 2010 (pozri časť I tohto uznesenia), ako aj svojej judikatúry z ostatného obdobia, podľa ktorej sa lehota na podanie sťažnosti po rozhodnutí dovolacieho súdu o dovolaní považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). V danom prípade najvyšší súd o dovolaní sťažovateľky rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obdo V 23/2010 zo 16. decembra 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. januára 2011, a ústavnému súde bola sťažnosť doručená 4. februára 2011. Z týchto dôvodov ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde za zachovanú aj vo vzťahu k namietanému rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu.

Keďže ústavný súd nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach sťažnosti a ani dôvody na jej odmietnutie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

2. K bodu 2 výroku tohto uznesenia

Sťažovateľka sa tiež domáhala, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 32/2009 zo 16. decembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cb 211/2004 z 26. novembra 2008 s odôvodnením, že „*Napadnutý rozsudok predstavuje závažný zásah do majetkových práv (sťažovateľky)...*“.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Ústavný súd pri posudzovaní návrhu sťažovateľky na odloženie vykonateľnosti označeného rozsudku najvyššieho súdu v prvom rade zdôraznil, že § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde aplikuje len v celkom výnimočných prípadoch, a zohľadňujúc aj čas, ktorý uplynul od nadobudnutia vykonateľnosti tohto rozsudku a ďalšie, predovšetkým vecné okolnosti právneho sporu sťažovateľky rozhodol o ňom tak, že mu nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2012